

**ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2025 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА
ЗА ПЕРИОДА 2026 - 2028 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ ПО ФУНКЦИОНАЛНА
ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА**

на Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори

I. МИСИЯ НА КПНРО

Мисията на КПНРО е осъществяването на ефективен надзор над дейността на регистрираните одитори с цел постигане високо качество на предоставяните одиторски услуги, като по този начин се допринесе за повишаване на доверието на инвеститорите и обществото като цяло в информацията в годишните финансови отчети на предприятията.

За изпълнение на мисията си КПНРО:

- осъществява надзор над дейността на Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) по отношение на придобиването на правоспособност, регистрирането и отнемането на правоспособността на регистрираните одитори; приемането и спазването на стандарти за професионална етика, вътрешен контрол на качеството в одиторските предприятия и при извършването на одита; продължаващото обучение, системите за гарантиране на качеството, за разследване и налагане на наказания;
- извършва инспекции за контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори, провежда разследвания при получени сигнали за предполагаеми нарушения и налага наказания в определените от закона случаи;
- извършва проверки относно изпълнение на делегираните функции на професионалната организация на регистрираните одитори по организиране и провеждане на изпитите за придобиване на правоспособност изпитите за получаване на диплома за дипломиран експерт-счетоводител и придобиване на правоспособност на регистриран одитор;
- осъществява надзор върху контрола за гарантиране на качеството на дейността на регистрираните одитори, които не одитират финансови отчети на предприятия от обществен интерес;
- носи крайната отговорност за продължаващо професионално развитие на регистрираните одитори;
- осъществява наблюдение върху пазара на одиторските услуги във връзка със задължителния одит на финансовите отчети на предприятия от обществен интерес;
- наблюдава и оценява резултатите от дейността на одитните комитети на предприятията от обществен интерес;
- осъществява сътрудничеството със съответните органи на Европейския съюз, с надзорни органи на държавите-членки на Европейския съюз, или на трети държави, отговарящи за независимия финансов одит.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Комисията е член на Комитета на европейските органи за надзор на одита (КЕОНО), учреден в съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Регламент (ЕС) № 537/2014 г. КЕОНО е новата рамка за сътрудничество между националните органи за надзор на одита на ниво ЕС, чиято роля, като помощен орган към Европейската комисия, е да засили одитния надзор в целия ЕС, което от своя страна е ключова цел на новото законодателство на ЕС относно задължителния одит, което е в сила на 17 юни 2016 г. КЕОНО включва представители на всички национални органи за надзор на одита на ЕС, Европейският орган за ценни книжа и

пазари (ESMA), както и представители на националните одитни органи на Европейското икономическо пространство. Европейският банков орган (ЕБА) и Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕИОРА) са наблюдатели.

Комисията е член и на Международния форум на независимите одитни регулатори. Тя осъществява сътрудничество на международно ниво с органите на Европейския съюз, с компетентните органи на държавите-членки на Европейския съюз и на трети държави, отговарящи за надзора над независимия финансов одит.

Организационната структура и функциите на комисията са регламентирани в приетия Правилник за дейността на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (обн. ДВ бр. 1 от 06.01.2009 г., изм. и доп., до ДВ. бр. 10 от 31.01.2023 г.). С оглед тенденциите в публичния сектор, щатните бройки на служителите в комисията е максимално оптимизиран на **30 щ. бр.**

Приоритетите при осъществяване на дейността на КПНРО са:

- укрепване на административния капацитет на комисията;
- активно участие в дейността на съответните органи на Европейския съюз и защита на позицията на страната ни при обсъждането на предложенията за промени в европейското законодателство в областта на одита;
- изготвяне на нормативни документи, регламентиращи допълнителното осъществяване на надзорните функции на КПНРО, във връзка с промените залегнали в новия ЗНФО, както и промените в европейското законодателство, относно независимият финансов одит;
- изготвяне на подзаконови нормативни актове с цел прилагане в пълнота на изискванията на Регламент (ЕС) № 537/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно специфичните изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес;
- активно участие в заседанията на Комитета на европейските органи за надзор на одита, на неговите подгрупи и на Международния форум на независимите одитни регулатори;
- поддържане на тясно сътрудничество и взаимодействие с регулаторни органи на другите държави членки на ЕС, както и с трети страни, с които България има активен обмен на финансови услуги;
- оптимизиране на вътрешната нормативната среда, в която функционира КПНРО, на базата на анализ и прогнозиране на процесите и тенденциите в развитието на дейността;
- автоматизиране на процесите за обработка на информацията, събирана в хода на проверките и/или разследванията, както и резултатите от тях;
- спазване на принципите за добро финансово управление на публичните разходи, чрез ефективно, ефикасно и икономично разходване на бюджетните средства при осъществяване на дейността на КПНРО.

III. ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ

Функционална област на осъществяването на публичен надзор над регистрираните одитори

- упражняване на компетентен надзор, открит за конструктивно взаимодействие с всички заинтересовани лица;
- поддържане на среда, създаваща условия за качествено извършване на одиторските услуги;
- развитие на КПНРО като модерна надзорна институция, в т.ч. ефективно използване на информационни технологии при осъществяването на дейността ѝ;

- поддържане на активни международни позиции, с цел обмяна на добри практики и сътрудничество между надзорните органи, както и участие в развитието на европейските норми в областта на одита;

- повишаване на доверието на обществото към качеството на предоставяните одиторски услуги, чрез постигане на по-голяма прозрачност и информираност.

Визия за развитието на политиката (за функционалните области – визия за развитие на дейността в осъществяване на публичния надзор над регистрираните одитори)

Визията за развитие на КПНРО е свързана с усъвършенстването ѝ като водеща институция, допринасяща за защита на обществения интерес и повишаване доверието на инвеститорите и всички заинтересовани лица, чрез създаване на условия за прилагане изискванията на международните одиторски стандарти и установените добри европейски и международни практики.

Стратегически и оперативни цели

- упражняване на компетентен надзор, открит за конструктивно взаимодействие с всички заинтересовани лица;

- поддържане на среда, създаваща условия за качествено извършване на одиторските услуги;

- развитие на КПНРО като модерна надзорна институция, в т.ч. ефективно използване на информационни технологии при осъществяването на дейността ѝ;

- поддържане на активни международни позиции, с цел обмяна на добри практики и сътрудничество между надзорните органи, както и участие в развитието на европейските норми в областта на одита;

- повишаване на доверието на обществото към качеството на предоставяните одиторски услуги, чрез постигане на по-голяма прозрачност и информираност.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика и/или очакваните резултати от изпълняваните задачи в съответната функционална област

- надзор над дейността на регистрираните одитори;
- надзор над дейността на Института на дипломираните експерт-счетоводители;
- усъвършенстване на системата за контрол на качеството на одиторските услуги;
- сътрудничество и обмен на информация с компетентните органи на други държави и участие в дейността на органите на Европейския съюз;

- предоставяне на информация относно качеството на одиторските услуги;

- планиране на контролната дейност на база оценка на риска и усъвършенстване на методологията за осъществяване на проверките и разследванията;

- утвърждаване на правилата и процедурите за извършване на проверки на качеството на дейността на регистрираните одитори, както и годишните планове за проверки;

- надзор върху приемането на стандарти за професионална етика, за вътрешен контрол на качеството в дейността на регистрираните одитори и за извършването на задължителен финансов одит и свързаните с одита услуги;

- утвърждаване на съдържанието, организацията, реда и начина за провеждане на изпитите на кандидатите за дипломирани експерт-счетоводители пред ИДЕС, както и правилата за провеждане на непрекъснато обучение на дипломираните експерт-счетоводители;

- извършване на инспекции за контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори;

- приемане на докладите за резултатите от извършените инспекции за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори;
- провеждане на разследвания при получени сигнали и жалби от заинтересовани лица за предполагаеми нарушения, като налага наказания в определените от закона случаи;
- даване на задължителни предписания на регистрираните одитори и проследяване на тяхното изпълнение;
- прилагане на надзорни мерки за прекратяване и отстраняване на констатирани пропуски, несъответствия и нарушения в дейността на регистрираните одитори;
- налагане на наказания в определените от закона случаи.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на целите, в т.ч. влиянието им върху постигането на очакваните резултати

- участие в заседания на Комитета на европейските органи за надзор на одита, на неговите подгрупи и на Международния форум на независимите одитни регулатори, както и в дейността на органите на Европейския съюз, във връзка със създаването на общи европейски актове в областта на одита и тяхното прилагане;
- осъществяване на сътрудничество и обмен на информация с компетентните органи на държавите-членки на Европейския съюз, както и с компетентни органи на трети държави;
- информирание на заинтересованите страни за резултатите от извършени проверки и разследвания, както и за дейността на КПНРО;
- отчитане на дейността на КПНРО пред Народното събрание.

Информация за наличността и качеството на данните

Прогнозирането на разходите по програма “Публичен надзор над регистрираните одитори“ е съобразено с одобрените бюджетни параметри със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., РМС № 467 на Министерския съвет от 3.07.2024 г. за одобряване на ЗИД на Закона за независимият финансов одит, чл. 75, от Закона за независимият финансов одит(изборни длъжности), ПМС № 130 от 2024 г. и БЮ № 4 / 30.08.2024 г., при разработване на проектобюджет за 2025 г. и актуализираните бюджетни прогнози за периода 2026 - 2028 г., са спазени указанията на БЮ № 4 от 30.08.2024 г., като прогнозирането на разходите по бюджета на комисията е съобразено с оптимизирането и ограничаването на разходите, за постигане на максимален ефект по отношение на управлението и отчетността на бюджетните средства в съответствие с изискванията на законодателството.

Планираните разходи в проектобюджет 2025 г. и бюджетна прогноза 2026-2028 г. включват разходите, необходими за представяне на дефинираните по програмата услуги (ведомствени разходи).

Във ведомствените разходи са планирани средства за персонал (заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски), средства за издръжка и капиталови разходи.

До 2028 г. се предвижда запазване на размерите и съотношенията на осигурителните вноски за държавно обществено осигуряване (ДОО), вноските за допълнителното задължително пенсионно осигуряване и здравноосигурителната вноска.

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2025 Г. И АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2026 – 2028 Г.

Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори не формира собствени приходи.

Описание на разходите

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Отчет 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 067. 6	2 067. 6	0	2 067. 6	2 067. 6	0	0	0	0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 067. 6	2 067. 6	0	2 067. 6	2 067. 6	0	0	0	0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 067. 6	2 067. 6	0	2 067. 6	2 067. 6	0	0	0	0

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Отчет за 2023 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 274. 7	2 274. 7	0	2 274. 7	2 274. 7	0	0	0	0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 274. 7	2 274. 7	0	2 274. 7	2 274. 7	0	0	0	0
8300.01.00	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори	2 274. 7	2 274. 7	0	2 274. 7	2 274. 7		0		

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Закон за 2024 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 434.8	2 408.0	27,0	2 434.8	2 408.0	27,0			0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 434.8	2 408.0	27,0	2 434.8	2 408.0	27,0	0		0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 434.8	2 408.0	27,0	2 434.8	2 408.0	27,0	0		

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Проектобюджет за 2025 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 856.2	2 856.2	0	2 856.2	2 856.2	0			0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 856.2	2 856.2	0	2 856.2	2 856.2	0			0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 856.2	2 856.2	0	2 856.2	2 856.2	0			

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Прогноза за 2026 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 810.0	2 810.0	0	2 810.0	2 810.0	0			0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 810.0	2 810.0	0	2 810.0	2 810.0	0			0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 810.0	2 810.0	0	2 810.0	2 810.0	0			

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Прогноза за 2027 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 812.0	2 812.0	0	2 812.0	2 812.0	0			0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 812.0	2 812.0	0	2 812.0	2 812.0	0			0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 812.0	2 812.0	0	2 812.0	2 812.0	0			

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА (Прогноза за 2028 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
8300.00.00	Общо разходи	2 814. 0	2 814. 0	0	2 814. 0	2 814. 0	0			0
8300.01.00	Функционална област“ Осъществяване на публичен надзор над регистрираните одитори“	2 814. 0	2 814. 0	0	2 814. 0	2 814. 0	0			0
8300.01.01	Бюджетна програма“ Публичен надзор над регистрираните одитори „	2 814. 0	2 814. 0	0	2 814. 0	2 814. 0	0			0

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (хил. лв.)	Проект 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
Общо консолидирани разходи:	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2 814.0
Общо разчетено финансиране:	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2 814.0
Бюджет на ПРБ	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2 814.0
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	0	0
• Централен бюджет, в т.ч.:	0	0	0	0
Държавни инвестиционни заеми	0	0	0	0
• Капиталови разходи по Национална инвестиционна програма	0	0	0	0
• Сметки за средства от Европейския съюз (СЕС на НФ и на ДФЗ)				
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз	0	0	0	0
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0	0
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	0	0	0	0
• Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)	0	0	0	0

8300.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПУБЛИЧЕН НАДЗОР НАД РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ“

Цели на бюджетната програма

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност				
8300.00.00 Бюджетна програма „Публичен надзор над регистрираните одитори” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.
1. брой на извършени инспекции за контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори	Бр.	68	70	70	70
2. брой на разследвания при получени сигнали за предполагаеми нарушения и налагане наказания в определените от закона случаи	Бр.	10	10	10	10
3.брой на предстоящо осъществяване на сътрудничество със съответните органи на ЕС, с надзорни органи на държ. членки на ЕС, или на трети държави, отговарящи за независимия финансов одит	Бр.	7	7	7	7
4. брой на подзаконовите актове с цел прилагане в пълнота на изискванията на Регламента № 537/2014	Бр.	5	5	5	5

Забележка: Във всяка инспекция или разследване, инспекционните екипи включват минимално по двама инспектори, а при по-големите одиторски практики, екипите са между три и пет инспектора.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- промяна на макроикономическата среда;
- промени в законодателството;
- недостатъчно финансиране за изпълнение на функциите или годишната програма за дейността;
- субективни фактори.

Информация за наличността и качеството на данните

Прогнозирането на разходите по програма “Публичен надзор над регистрираните одитори“ е съобразено с одобрените бюджетни параметри със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., РМС № 467 на Министерския съвет от 3.07.2024 г. за одобряване на ЗИД на Закона за независимият финансов одит, чл. 75, от Закона за независимият финансов одит (изборни длъжности), ПМС № 130 от 2024 г. и БЮ № 4 / 30.08.2024 г., при разработване на проектобюджет за 2025 г. и актуализираните бюджетни прогнози за периода 2026 - 2028 г., са спазени указанията на БЮ № 4 от 30.08.2024 г.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

При осъществяване на основната дейност на комисията – надзор върху дейността на регистрираните одитори основно във връзка с изпълнението на ангажименти за задължителен финансов одит, ведомствените разходи са планирани средства за персонал (заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски), средства за издръжка и капиталови разходи.

При разработване на проектобюджет за 2025 г. и актуализираните бюджетни прогнози за периода 2026 - 2028 г., са спазени указанията на БЮ № 4 от 30.08.2024 г., като прогнозирането на разходите по бюджета на комисията е съобразено с оптимизирането и ограничаването на разходите, за постигане на максимален ефект по отношение на управлението и отчетността на бюджетните средства в съответствие с изискванията на законодателството.

Продукт/Услуга № 1: Надзор върху дейността на регистрираните одитори основно във връзка с изпълнението на ангажименти за задължителен финансов одит

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

Организационни структури, участващи в програмата

- дирекция „Инспекции и разследвания”;
- дирекция „Обща администрация”;
- служители пряко подчинени на председателя и главния секретар.

Функциите на структурните звена, които участват в изпълнението на целите на програмата са регламентирани в Правилника за устройството и дейността на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Отговорност за изпълнението на програмата

В съответствие с приетата през 2014 г. Европейска правна рамка в областта на независимия финансов одит – Регламент на (ЕС) № 537/2014 на Европейския Парламент и на Съвета от 16.04.2014 г., относно специфичните изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес и Директива 2014/56/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16.04.2014 г., за изменение на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, КПНРО като **компетентен орган по закон**, е активно ангажирана в процеса по прилагане на европейското законодателство в областта на независимия финансов одит. Упражняването на ефективен надзор върху одита допринася за обслужване на обществен интерес, засилване защитата на инвеститорите и повишаване доверието на обществото по отношение на финансовата отчетност.

Важна част от дейността на Комисията е свързана със **сътрудничество и обмен на информация с компетентните органи за публичен надзор над регистрираните одитори** в другите държави-членки на Европейския съюз и трети държави.

Като представител на Република България, Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори **участва активно и да отстоява позицията на Република България пред Съвета на ЕС, Комитета на европейските органи за надзор на одита (КЕОНО/СЕАОВ) и подгрупите към него, Международния форум на независимите одитни регулатори (МФНОР/IFIAR) и Одитния регулаторен комитет към ЕК.**

Тясното сътрудничество на Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори с регулаторните органи на държавите членки на Европейския съюз, както и с МФНОР/IFIAR, налага участие съответно в работата на международните организации и групи, в които КПНРО представлява България. За да може българският регулаторен орган да отговори на високите изисквания към контролната му дейност, както и да изпълнява ефективно и качествено възлаганите задачи, Комисията трябва да разполага с адекватни ресурси и висок административен капацитет.

Представители на Комисията активно участват във всички международни събития, съответно за това се заплащат предвидените такси, както и разходи, свързани с тези процеси

на международно ниво. Това обуславя размера на необходимите разходи за командировки в чужбина през следващите години.

От 2009 г. КПНРО е член в МФНОР/IFIAR, в който към този момент членуват повече от 50 държави. Членският внос в организацията за 2024 г. е в размер на 8 503 евро на година, като през следващата година ще бъде в размер на 11 000 евро и е с тенденция да се увеличи до 15 000 евро за година .

Европейската комисия организира редица работни срещи и семинари, с цел подпомагане на страните членки в процеса по транспониране на европейските актове. Съгласно разпоредбите на чл. 32, параграф 3 на Регламент (ЕС) № 537/2014 г., също така се провеждат пленарни заседания на колегиите от представители на компетентните органи на страните – членки за диалог с четирите най-големи одиторски мрежи (Deloitte, EY, KPMG, PWC), с цел преглед на качеството, разследвания, инспекции и санкции. Подобни срещи се организират и на глобално ниво с посредничеството на IFIAR.

Въведените, в съответствие с действащото общоевропейско законодателство, високи изисквания към одитните комитети в предприятията от обществен интерес (ПОИ) и към одиторите, които извършват одит на финансовите отчети на ПОИ, изискват ежегодно да подават доклад за дейността си към Комисията, който обхваща избора на одитори, мониторинг относно тяхната независимост, включително относно възнагражденията за одит и за други услуги. По този начин се реализира функцията на Комисията да извършва **наблюдение над дейността както на одитните комитети, така и върху пазара на одиторските услуги.**

В съответствие със закона КПНРО администрира публичен регистър на регистрираните одитори в България, както и регистър на одитните комитети в предприятията от обществен интерес в страната.

Ето защо, с цел осигуряването на съответствие на българското законодателство с изискванията на Европейската правна рамка в областта на независимия финансов одит е необходимо дейността на КПНРО да бъде адекватно финансово и ресурсно обезпечена, като по този начин се създават предпоставки за ефективна надзорна дейност чрез инспекции за гарантиране на качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори и разследвания, които да бъдат извършени от инспектори с висока професионална квалификация.

Поднадзорните лица на Комисията, които са близо 800 регистрирани одитори и одиторски дружества и 400 одитни комитета, организират и осъществяват своята дейност в различни райони на България, където съхраняват и съответната документация. С цел изпълнение на своите служебни задължения и реализиране функциите на Комисията инспекционните екипи често са командировани на територията на страната, с оглед на което командировките се считат за важна и неразделна част от дейността на Комисията.

В съответствие с изискванията на законодателството на европейско ниво, свързано с финансовия одит и в частност с публичния надзор над одиторската дейност, се наблюдава нарастване на броя на инспекциите за контрол на качеството и броя на разследванията на регистрираните одитори. В изпълнение на новите промени, се увеличи обема на работа на служителите в комисията. Това изисква осигуряването на достатъчно средства за привличането и задържането на високо квалифицирани кадри.

Във връзка с прилагане в българското законодателство на изискванията на европейската правна рамка относно независимия финансов одит и изготвяне на подзаконови нормативни актове и съобразно разполагаемите бюджетни средства, са въведени процедури за ефективно образование и обучение на служителите в комисията.

Ежегодно се осъществява обучение за продължаващо професионално развитие на всички служители в комисията, като целта е засилване на административния капацитет на служителите в КПНРО. Обучението е насочено към повишаване на професионалните умения на служителите.

Съгласно българското и европейско законодателство надзорния орган КПНРО носи крайната отговорност за качеството на одиторските услуги, които са високоспециализирана дейност.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. е одобрен бюджет на комисията в размер на **2 317 000 лв.**, постановление № 57 от 21 март 2024 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери - капиталови разходи по бюджета на КПНРО в размер на **26 723 лв.** и постановление № 130 от 29 април 2024 г., за преодоляване на диспропорциите във възнагражденията на персонала, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала, считано от 1 януари 2024 г. в размер на **91 067 лв.**, с постановление № 476 на Министерския съвет от 27.12.2024 г. бяха одобрени допълнителни капиталови разходи по бюджета на КПНРО в размер на **49 740 лв.**

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	8300.01.01 Бюджетна програма „публичен надзор над регистрираните одитори” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2022***	Отчет 2023***	Закон 2024 г.	Проект 2025 г.	Прогноза 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2027 г.
	1	2	3	4	5	6	6	6
I.	Общо ведомствени разходи:	2 067.6	2 274.7	2 434.8	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2814.0
	Персонал	1574.8	1788.7	1930.6	2 347.5	2 351.3	2 353.3	2 355.3
	Издръжка	468.6	464.0	477.5	481.7	431.7	431.7	431.7
	Капиталови разходи	24.2	22.0	27.0	27.0	27.0	27.0	27.0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	2 067.6	2 274.7	2 434.8	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2814.0
	Персонал	1574.8	1788.7	1930.6	2 347.5	2 351.3	2 353.3	2 355.3
	Издръжка	468.6	464.0	477.5	481.7	431.7	431.7	431.7
	Капиталови разходи	24.2	22.0	0.00	27.0	27.0	27.0	27.0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0.0	0.0	27.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Персонал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Издръжка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Капиталови разходи	0.0	0.0	0.0	00	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**							
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0.0	0.0	27.0	0.00	0.00	0.00	0.00
	Общо администрирани разходи (II.+III.):							
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	2 067.6	2 274.7	2 434.8	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2814.0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	2 067.6	2 274.7	2 434.8	2 856.2	2 810.0	2 812.0	2814.0
							
	Численост на щатния персонал	25.0	25.0	30.0	35.0	35.0	35.0	35.0
	Численост на извънщатния персонал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

** Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране*

*** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите*

Във връзка с присъединяването на Република България към еврозоната и реализация на Националния план за въвеждане на еврото в страната, при КПНРО ще бъдат изпълнени необходимите действия за актуализация на софтуера за добавяне на новата валута и съответно за трансформиране операциите и салдата в нея.

В допълнение към горепосоченото, при приемане на бюджетната прогноза за периода 2025-2027 г. предлагаме да бъдат взети предвид следните обстоятелства:

1. За целите на ефективно осъществяване на възложените със закон надзорни функции на КПНРО е необходимо осигуряването на адекватни ресурси. В тази връзка през последните четири години **бюджетните разходи за издръжка на комисията са актуализирани за целия период общо с около 10 на сто** (за 2020 г. утвърдените бюджетни разходи за издръжка са били 434 хил. лв., съответно за 2023 г. са 478 хил. лв.), независимо от размера на официално отчетената инфлация и допълнително вменените задължения на комисията, с оглед на което считаме, че е необходимо преразглеждане размера на тези разходи за следващите бюджетни години. Влиянието не само на директните, но и на косвените ефекти от по-високите цени на разходите за енергия, гориво и други консумативи, както и увеличението на наема на офисните помещения, допълнително натовари бюджета на комисията, което налага намаление на други необходими разходи, като такива за командировки, обучения на специализираната администрация и други, свързани с надзорните функции на комисията разходи.
2. За постигане на основната цел на комисията – повишаване доверието на обществото по отношение информацията в одитираните финансов отчети на предприятията, вкл. чрез осигуряване независимост при упражняване функциите на одитните регулатори в Европейския съюз, е необходимо минимизиране на риска от незаконно влияние от страна на задължителните одитори или одиторски дружества, Във връзка с това **обръщаме внимание, че възнагражденията на специализираната администрация на комисията са повече от два пъти по-ниски от средното равнище в сектора на одиторските услуги.**
3. Със Закона за киберсигурността и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност се регламентират задължения за предприемането на мерки за постигане високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност. Сред субектите на задълженията по тези актове е и КПНРО.

Към настоящия момент комисията поддържа информационна система за целите на:

- администриране на публичния Регистър на индивидуалните одитори и одиторските дружества (съгласно чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), както и за годишното отчитане на професионалната дейност на одиторите на предприятията от обществен интерес, както и друга информация за дейността им;
- администриране на Регистър на одитните комитети на предприятията от обществен интерес (съгласно чл. 109 от Закона за независимия финансов одит), както и за годишното отчитане на дейността им;
- анализ и оценка на риска и наблюдение на пазара на одиторските услуги;
- системата за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори чрез софтуер за електронно управление на инспекциите и разследванията.

Във връзка с горепосоченото от надзорния орган са предприети действия и вътрешната нормативна уредба е приведена в съответствие с нормативните изисквания, но за изпълнение на същите в пълнота е необходимо съответното **ресурсно обезпечаване за целите на покриване минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.**

С оглед на горепосоченото и в съответствие с изискванията на чл. 7г, ал. 7 от Закона за електронното управление, съгласно писмо изх. № МЕУ-21041/18.12.2023 г. от **министъра на електронното управление е одобрен проект „Осигуряване на непрекъснатото функциониране на информационните системи на КПНРО“**, за реализиране на който е необходимо **еднократно бюджетно финансиране за дълготрайни активи на обща стойност 175 хил. лв.**

4. Във връзка със задължението на Република България да транспонира в своето законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта предстои съответно допълване на националната нормативна уредба с цел хармонизиране на българското законодателство със правото на Европейския съюз в областта на отчитането на информация за устойчивостта.

За целта е необходимо предприемането на действия за създаването на система на национално ниво, регламентираща задължения, права и отговорности във връзка с изразяването на сигурност по устойчивостта по отношение на:

- обучение и изпити за придобиване правоспособност от регистрираните одитори по устойчивостта;
- продължаващо професионално развитие (продължаващо обучение);
- система за гарантиране на качеството на професионалната дейност;
- професионална етика, независимост и обективност;
- конфиденциалност и професионална тайна;
- избор на регистриран одитор по устойчивостта за изпълнение на и освобождаването от ангажимент за изразяването на сигурност по устойчивостта;
- организация на работата на регистрираните одитори по устойчивостта;
- разследванията, санкциите и сигнализирането за нередности,

като се очаква крайната отговорност за надзора върху горепосочените дейности да бъде възложена на КПНРО.

СТЕФКА КАМЕНОВА
ДИРЕКТОР ДООИ
ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ

ПРОФ. ОГНЯН СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ